

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ**

Затверджено на засіданні кафедри
українознавства та мовної підготовки
іноземних громадян
Протокол № 1 від 27 серпня 2015 р.

**Програма
навчальної дисципліни
"Становлення і розвиток індустріального
суспільства в Україні (XIX – XXI ст.)"
для студентів усіх спеціальностей
усіх форм навчання**

Укладач: доц. к. і. н. А. О. Пастушенко

Відповідальний за випуск
зав. каф., проф. О. С. Черемська

ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2016

1. Вступ

Дисципліну розроблено з метою поглиблення розуміння студентами минулого. Задля професійного аналізу сучасного суспільства важливо усвідомлювати як актуальні проблеми виникли у попередній час. Така інформація також допоможе зважувати майбутні альтернативи суспільного розвитку. Дисципліну сконцентровано на історії індустріального суспільства на території України за період з XIX до XXI століть. У історичному вимірі розглядаються наукові теорії щодо проблематики індустріального суспільства, прогресивні технології, заводи і фабрики, ділові взаємини навколо них, повсякденне життя людей (робітників, власників підприємств та їхніх агентів) залучених до виробництва. Усі теми супроводжуються інтерактивними вправами для розвитку комунікативних та автономних компетентностей, особливо тих, що стосуються історичного і соціально-економічного аналізу.

Мета навчальної дисципліни – розвиток критичного мислення щодо соціально-економічних процесів в історії, розуміння минулого та його впливу на сучасне життя.

Об'єктом навчальної дисципліни є соціально-економічна історія України з початку промислового перевороту до сьогодення.

Предметом є особливості і закономірності розвитку індустріального виробництва на території України у XIX – XXI ст.

Пререквізити: вивчення даної дисципліни студент починає після вивчення «Історії України», або/та «Соціальної та економічної історії України».

Після вивчення навчальної дисципліни «Становлення і розвиток індустріального суспільства в Україні (XIX – XXI ст.)» студент повинен:

Знати:

- про соціально-економічні особливості індустріального розвитку України;
- про сучасну індустріальну ситуацію в Україні і її зв'язок з розвитком індустрії в історичному минулому;
- про історичні зміни у суспільному бутті в зв'язку з трансформаціями індустрії;
- про історіографічні та історичні джерела теми.

Вміти:

- з'ясувати і аналізувати соціально-економічних особливостей індустріального розвитку України;
- порівнювати сучасну індустріальну ситуацію в Україні з її історичними аналогами;
- розглядати можливі варіанти розвитку сучасної індустрії, з урахуванням досвіду минулого;
- шукати, знаходити та аналізувати першоджерела з історії індустріального суспільства на території України;
- розвивати і обстоювати власну точку зору з залученням історичних фактів та даних;
- проводити власне історичне дослідження щодо індустріальної економіки;
- використовувати історичні знання у навчальному процесі і професійній активності.

У процесі навчання основна увага приділяється розвитку загальних компетентностей, які наведені у таблиці 1.

Структуру складових загальних компетентностей та їх формування відповідно до Національної рамки кваліфікацій України наведено в таблиці 2.

Загальні компетентності, які отримують студенти після вивчення навчальної дисципліни

Назва компетентності	Складові компетентності
Уміння бути критичним та самокритичним	Критичний аналіз комплексних проблем.
	Проведення власного історичного дослідження щодо індустріальної економіки.
Уміння ідентифікувати, формулювати та розв'язувати задачі.	Синтез нових складних проблем.
	Переосмислення сучасної інформації.
	Розвиток нового знання.
Здатність шукати, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел.	Вирішення складних соціально-економічних проблеми.
	Використання історичних методів дослідження.
Уміння діяти на основі етичних міркувань.	Безперервний саморозвиток і відповідальність за розвиток інших.
	Прогнозування соціального розвитку у індустріальному секторі.
Уміння думати абстрактно, аналізувати та синтезувати.	Вільна дискусія з широким колом фахівців і громадськістю щодо індустріальних ситуацій.
	Лідерство.
	Проведення власного історичного дослідження щодо індустріальної економіки.
Уміння діяти з соціальною відповідальністю та громадянською свідомістю.	Розробка оригінальних дослідницьких проєктів.
	Вирішення складних соціальних проблем у сфері індустрії.
Орієнтація на збереження навколишнього середовища.	Уміння враховувати екологічну ситуацію у розробці економічної стратегії.
	Уміння зберегати і покращувати екологічну ситуацію при вдосконаленні індустріального розвитку.
Уміння оцінювати та підтримувати якість виконаної роботи.	Критичний аналіз комплексних проблем.
	Проведення власного історичного дослідження щодо індустріальної економіки.
Уміння проводити дослідження на відповідному рівні.	Проведення власного історичного дослідження щодо індустріальної економіки.
	Критичний аналіз комплексних проблем.

**Структура складових професійних компетентностей з навчальної дисципліни
"Становлення і розвиток індустріального суспільства в Україні (XIX – XXI ст.)"
за Національною рамкою кваліфікацій України**

Складові компетентності, яка формується в рамках теми	Пререквізити	Знання	Вміння	Комунікації	Автономність і відповідальність
1	2	3	4	5	6
Тема 1. Вступ: терміни, концепції, соціально-економічні умови України					
Уміння бути критичним та самокритичним	Історія України. Соціальна та економічна географія України.	Терміни «індустрія», «індустріальне суспільство», «промисловий переворот». Концепції Карла Маркса і Даніеля Белла. Ресурсні можливості України.	використовувати історичні знання у навчальному процесі і професійній активності.	вільна дискусія щодо індустріальних ситуацій в Україні.	безперервний саморозвиток і відповідальність за розвиток інших.
Тема 2. Початок промислового перевороту на українських землях (перша половина XIX ст.)					
Уміння ідентифікувати, формулювати та розв'язувати задачі.	Терміни «індустрія», «індустріальне суспільство», «промисловий переворот». Концепції Карла Маркса і Даніеля Белла. Ресурсні можливості України.	Передумови та безпосередні чинники початку промислового перевороту в Україні у 1830-х рр. Вплив промислового перевороту на виробництво, транспорт, видобуток ресурсів. Суперечливості між феодальним і капіталістичним способами виробництва.	розглядати можливі варіанти розвитку сучасної індустрії, з урахуванням досвіду минулого; шукати, знаходити та аналізувати першоджерела з історії індустріального суспільства на території України; розвивати і обстоювати власну точку зору з залученням історичних фактів.	вільна дискусія з широким колом. Здатність до ефективного комунікування та до представлення складної комплексної інформації у стислій формі усно та письмово.	Відповідальність за точність і коректність прийнятого рішення та строки його реалізації. Лідерство.

1	2	3	4	5	6
Тема 3. Завершення промислового перевороту у другій половині XIX ст.					
Здатність шукати, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел.	Основні події і явища індустріального розвитку України у першій половині XIX ст.	Великі реформи 1860 – 80х рр.. та їхній вплив на промисловий розвиток України. Розвиток Поява та розвиток промислової буржуазії і робочого класу в Україні. Економічна криза початку XX ст. Місце України в економіці Російської імперії. Індустріальні аспекти економіки західних українських земель. Стан індустрії у роки Першої світової війни.	проводити власне історичне дослідження щодо індустріальної економіки; використовувати історичні знання у навчальному процесі і професійній активності. з'ясувати і аналізувати соціально-економічних особливостей індустріального розвитку України.	вільна дискусія з широким колом. Здатність до ефективного комунікування та до представлення складної комплексної інформації у стислій формі усно та письмово.	Відповідальність за точність і коректність прийнятого рішення та строки його реалізації. Лідерство. Здатність працювати автономно.
Тема 4. Радянська індустріалізація першої половини XX ст.					
Уміння діяти на основі етичних міркувань.	Основні події та явища промислового перевороту другої половини XIX ст.	Умови розвитку великої індустрії у часи Нової економічної політики. Причини і умови сталінської індустріалізації. Зміни у житті українського пролетаріату. Позитивні і негативні наслідки сталінської індустріалізації.	використовувати історичні знання у навчальному процесі і професійній активності. з'ясувати і аналізувати соціально-економічних особливостей індустріального розвитку України.	вільна дискусія з широким колом. Здатність до ефективного комунікування та до представлення складної комплексної інформації у стислій формі усно та письмово.	Відповідальність за точність і коректність прийнятого рішення та строки його реалізації. Лідерство. Здатність працювати автономно

1	2	3	4	5	6
Тема 5. Стан великої індустрії в Україні під час Другої Світової війни.					
Уміння думати абстрактно, аналізувати та синтезувати.	Основні події та явища радянської індустріалізації 1925 – 1941 рр.	Характеристика індустріального сектору України другої половини 1930-х рр. Евакуація індустріальних об'єктів у 1941 – 1942 рр. Доля робітників та інженерів під час бойових дій та окупації. Праця українських підприємств в евакуації.	розвивати і обстоювати власну точку зору з залученням історичних фактів та даних; порівнювати сучасну індустріальну ситуацію в Україні з її історичними аналогами;	вільна дискусія з широким колом. Здатність до ефективного комунікування та до представлення складної комплексної інформації у стислій формі усно та письмово.	Відповідальність за точність і коректність прийнятого рішення та строки його реалізації. Лідерство. Здатність працювати автономно.
Тема 6. Велика індустрія в умовах командно-адміністративної економіки другої половини XX ст.					
Уміння діяти з соціальною відповідальністю та громадянською свідомістю.	Основні події та явища часів Другої світової війни в Україні.	Відбудова промисловості у 1945 – на початку 1950-х рр. Будівництво нових заводів. Зміни у житті робочого класу. Науково-технічна революція і проблеми радянської економіки. Зміни в управлінні важкою промисловістю 1950-х – 1960-х рр. Індустріальний сектор часів «відлиги» та «перебудови»: негативні тенденції і явища.	розвивати і обстоювати власну точку зору з залученням історичних фактів та даних; порівнювати сучасну індустріальну ситуацію в Україні з її історичними аналогами;	вільна дискусія з широким колом. Здатність до ефективного комунікування та до представлення складної комплексної інформації у стислій формі усно та письмово.	Відповідальність за точність і коректність прийнятого рішення та строки його реалізації. Лідерство. Здатність працювати автономно.

Продовження табл. 2

1	2	3	4	5	6
Тема 7. Стан великої індустрії в Україні 1990-х – 2014 рр.					

Орієнтація на збереження навколишнього середовища. Уміння оцінювати та підтримувати якість виконаної роботи. Уміння проводити дослідження на відповідному рівні.	Основні події та явища розвитку радянської індустрії другої половини ХХ ст.	Доля індустріальних об'єктів і робітні у 1990-х – 2000-х рр. (приватизація засобів виробництва і проблеми модернізації). Трансформація індустріального суспільства України в постіндустріальне: проблемний аспект. Екологічні проблема та індустріальний сектор.	розвивати і обстоювати власну точку зору з залученням історичних фактів та даних; порівнювати сучасну індустріальну ситуацію в Україні з її історичними аналогами;	вільна дискусія з широким колом. Здатність до ефективного комунікування та до представлення складної комплексної інформації у стислій формі усно та письмово.	Відповідальність за точність і коректність прийнятого рішення та строки його реалізації. Лідерство. Здатність працювати автономно.
--	---	--	--	---	--

2. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Індустріальне суспільство XIX – початку XX ст.

Тема 1. Вступ: терміни, концепції, соціально-економічні умови України

Терміни «індустрія», «індустріальне суспільство», «промисловий переворот». Концепції Карла Маркса і Даніеля Белла. Ресурсні можливості України.

Тема 2. Початок промислового перевороту на українських землях (перша половина XIX ст.)

Передумови та безпосередні чинники початку промислового перевороту в Україні у 1830-х рр. Вплив промислового перевороту на виробництво, транспорт, видобуток ресурсів (Донбас, Юзівка, Харків, Катеринослав, Кривий Ріг). Феномен чумацтва. Суперечливості між феодальним і капіталістичним способами виробництва.

Тема 3. Завершення промислового перевороту у другій половині XIX ст.

Великі реформи 1860 – 80х рр.. та їхній вплив на промисловий розвиток України. Розвиток залізничного транспорту, вугледобування, металургії та гірничорудної промисловості. Кривий Ріг і Донбас. Поява та розвиток промислової буржуазії і робочого класу в Україні. Поява великих механізованих підприємств. Економічна криза початку XX ст., концентрація і монополізація виробництва. Місце України в економіці Російської імперії. Індустріальні аспекти економіки західних українських земель (Галичини). Стан індустрії у роки Першої світової війни.

Змістовний модуль 2.

Індустріальне суспільство XX – XXI ст.

Тема 4. Радянська індустріалізація першої половини XX ст.

Умови розвитку великої індустрії у часи Нової економічної політики. План ГОЕРЛО – державної комісії із електрифікації Росії і будівництво Дніпрогесу в Україні. XIV з'їзд ВКП(б) (1925 р.) і новий партійний курс. Труднощі індустріалізації 1920х рр. Причини і умови

сталінської індустріалізації. Джерела і пріоритети форсованої індустріалізації. Поява заводів-гігантів. Зв'язок індустріалізації та військово-промислового комплексу. Зміни у житті українського пролетаріату. Позитивні і негативні наслідки сталінської індустріалізації.

Тема 5. Стан великої індустрії в Україні під час Другої Світової війни.

Характеристика індустріального сектору України другої половини 1930-х рр. Евакуація індустріальних об'єктів у 1941 – 1942 рр. Доля робітників та інженерів під час бойових дій та окупації. Праця українських підприємств в евакуації.

Тема 6. Велика індустрія в умовах командно-адміністративної економіки другої половини ХХ ст.

Відбудова промисловості у 1945 – на початку 1950-х рр. Будівництво нових заводів. Зміни у житті робочого класу. Науково-технічна революція і проблеми радянської економіки. Зміни в управлінні важкою промисловістю 1950-х – 1960-х рр. Індустріальний сектор часів «відлиги» та «перебудови»: негативні тенденції і явища.

Тема 7. Стан великої індустрії в Україні 1990-х – 2014 рр.

Доля індустріальних об'єктів і робітні у 1990-х – 2000-х рр. (приватизація засобів виробництва і проблеми модернізації). Трансформація індустріального суспільства України в постіндустріальне: проблемний аспект. Екологічна проблема та індустріальний сектор.

3. Теми та плани семінарських занять

Семінарське заняття – форма навчального заняття, за якої викладач організовує дискусію навколо попередньо визначених питань. Студенти мають готуватися до семінарських занять. Підготовка до семінарів є одним із різновидів самостійної роботи. У процесі підготовки до семінарських занять студенти мають опрацьовувати рекомендовану літературу. На кожному семінарському занятті викладач оцінює активність студентів, їхні відповіді на поставлені питання, вміння формулювати і висловлювати свою позицію, використовувати нову лексику й нараховує їм бали.

Теми та плани семінарських занять

Назва теми	Програмні питання
1	2
Змістовий модуль 1. Індустріальне суспільство XIX – початку XX ст.	
Тема 1. Вступ: терміни, концепції, соціально-економічні умови України Тема 2. Початок промислового перевороту на українських землях (перша половина XIX ст.) Тема 3. Завершення промислового перевороту у другій половині XIX ст.	<i>Тема семінарського заняття</i> <i>«Концептуалізація індустріального суспільства. Промисловий переворот»</i> Концепції Карла Маркса і Даніеля Белла Вплив промислового перевороту на виробництво, транспорт, видобуток ресурсів Перші промислові центри (Донбас, Юзівка, Харків, Катеринослав, Кривий Ріг). Поява та розвиток промислової буржуазії і робочого класу в Україні. Повсякденне життя у заводському середовищі Поява великих механізованих підприємств. Заводи і фабрики в умовах визвольних змагань 1917 – 1921 рр.
Змістовий модуль 2. Індустріальне суспільство XX – XXI ст.	
Тема 4. Радянська індустріалізація першої половини XX ст Тема 5. Стан великої індустрії в Україні під час Другої Світової війни.	<i>Тема семінарського заняття "індустріальне суспільство під радянським і німецьким режимами (1919 – 1945)":</i> Труднощі індустріалізації 1920х рр. Причини і умови сталінської індустріалізації. Джерела і пріоритети форсованої індустріалізації. Поява сталінських заводів-гігантів. Евакуація індустріальних об'єктів у 1941 – 1942 рр. Повсякденне життя в межах індустріальних об'єктів (у 1930-ті – 1940ві рр.)

1	2
Тема 6. Велика індустрія в умовах командно-адміністративної економіки другої половини XX ст. Тема 7. Стан великої індустрії в Україні 1990-х – 2014 рр.	<i>Тема семінарського заняття</i> <i>«Концептуалізація індустріального суспільства. Промисловий переворот»</i> Зміни в управлінні важкою промисловістю 1950-х – 1960-х рр. Індустріальний сектор часів «відлиги» та «перебудови»: негативні тенденції і явища. Трансформація індустріального суспільства України в постіндустріальне: проблемний аспект Повсякденне життя на радянських заводах

4. Самостійна робота

Самостійна робота студента (СРС) – це форма організації навчального процесу, за якої студент виконує навчальні завдання самостійно.

Мета СРС – сприяння засвоєнню програмного матеріалу й формуванню компетентностей.

Навчальний час, відведений для самостійної роботи студентів, визначається навчальним планом і становить 56 години (52 %) від загального обсягу навчального часу на вивчення дисципліни (108 годин).

СРС включає: опрацювання лекційного матеріалу; вивчення основних термінів і понять за темами навчальної дисципліни; підготовку до семінарських занять; підготовку есе за обраною темою; підготовку презентації за обраною темою; контрольну перевірку студентами особистих знань за запитаннями для самодіагностики; підготовку до колоквиуму; підготовку до підсумкової контрольної роботи.

Важливою умовою успішного засвоєння матеріалу програмного матеріалу є самостійна робота студентів з рекомендованою літературою.

Основні види самостійної роботи, які запропоновані студентам, наведені в табл. 4.

Завдання для самостійної роботи студентів та форми її контролю

Назва теми	Зміст самостійної роботи студентів	Форми контролю СРС
1	2	4
Змістовий модуль 1. Індустріальне суспільство XIX – початку XX ст.		
Тема 1. Вступ: терміни, концепції, соціально-економічні умови України	Опрацювання лекційного матеріалу, вивчення основних термінів і понять за темою, підготовка до семінарських занять, контрольна перевірка студентами особистих знань за запитаннями для самодіагностики.	Перевірка виконання завдань
Тема 2. Початок промислового перевороту на українських землях (перша половина XIX ст.)	Опрацювання лекційного матеріалу, вивчення основних термінів і понять за темою, підготовка до семінарських занять, контрольна перевірка студентами особистих знань за запитаннями для самодіагностики	Перевірка виконання завдань
Тема 3. Завершення промислового перевороту у другій половині XIX ст.	Опрацювання лекційного матеріалу, вивчення основних термінів і понять за темою, підготовка до семінарських занять, контрольна перевірка студентами особистих знань за запитаннями для самодіагностики.	Перевірка виконання завдань
Змістовий модуль 2. Індустріальне суспільство XX – XXI ст.		
Тема 4. Радянська індустріалізація першої половини XX ст.	Опрацювання лекційного матеріалу, вивчення основних термінів і понять за темою, підготовка до семінарських занять, контрольна перевірка	Перевірка виконання завдань

	студентами особистих знань за запитаннями для самодіагностики	
Тема 5. Стан великої індустрії в Україні під час Другої Світової війни.	Опрацювання лекційного матеріалу, вивчення основних термінів і понять за темою, підготовка до семінарських занять.	Перевірка виконання завдань
Тема 6. Велика індустрія в умовах командно-адміністративної економіки другої половини XX ст.	контрольна перевірка студентами особистих знань за запитаннями для самодіагностики	Перевірка виконання завдань
Тема 7. Стан великої індустрії в Україні 1990-х – 2014 рр.	Опрацювання лекційного матеріалу, вивчення основних термінів і понять за темою, підготовка до семінарських занять, контрольна перевірка студентами особистих знань за запитаннями для самодіагностики, підготовка есе за обраною темою, підготовка презентації за обраною темою, підготовка до підсумкової контрольної роботи	Перевірка виконання завдань

6. Методи навчання

У процесі викладання навчальної дисципліни для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів передбачене застосування таких методів: дебати, робота у малих групах, студентські питання, конференція (табл. 5). При цьому, викладач залишає за собою право впроваджувати додаткові методи навчання, залежно від рівня загальної підготовки аудиторії.

Розподіл методів активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів за темами навчальної дисципліни

Тема	Практичне застосування методів
Тема 1. Вступ: терміни, концепції, соціально-економічні умови України	дебати, робота у малих групах, студентські питання.
1	2
Тема 2. Початок промислового перевороту на українських землях (перша половина XIX ст.)	дебати, робота у малих групах, студентські питання.
Тема 3. Завершення промислового перевороту у другій половині XIX ст.	дебати, робота у малих групах, студентські питання.
Тема 4. Радянська індустріалізація першої половини XX ст.	дебати, робота у малих групах, студентські питання.
Тема 5. Стан великої індустрії в Україні під час Другої Світової війни.	дебати, робота у малих групах, студентські питання.
Тема 6. Велика індустрія в умовах командно-адміністративної економіки другої половини XX ст.	дебати, робота у малих групах, студентські питання.
Тема 7. Стан великої індустрії в Україні 1990-х – 2014 рр.	дебати, робота у малих групах, студентські питання.

Таблиця 6

Розподіл форм та методів активізації процесу навчання за темами навчальної дисципліни (лекційні заняття)

Тема	Практичне застосування навчальних технологій
1	2
Тема 1. Вступ: терміни, концепції, соціально-економічні умови України	Лекція проблемного характеру з питання "Концепції індустріального суспільства", робота в малих групах, презентація результатів.
Тема 2. Початок промислового перевороту на українських землях (перша половина XIX ст.)	Лекція проблемного характеру з питання "Промисловий переворот і його особливості в Україні", робота у парах.

Тема 3. Завершення промислового перевороту у другій половині XIX ст.	Лекція проблемного характеру з питання "Скасування кріпацтва та рання індустріалізація", робота в малих групах, презентація результатів.
Тема 4. Радянська індустріалізація першої половини XX ст.	Міні-лекція з питання "Марксистська доктрина на виробництві", робота в малих групах, презентація результатів.
Тема 5. Стан великої індустрії в Україні під час Другої Світової війни.	Лекція проблемного характеру з питання "Ставлення до української індустрії воюючих держав", робота в малих групах, презентація результатів.
Тема 6. Велика індустрія в умовах командно-адміністративної економіки другої половини XX ст.	Лекція проблемного характеру з питання "Радянська індустрія в Україні".
Тема 7. Стан великої індустрії в Україні 1990-х – 2014 рр.	Міні-лекція з питання "Чи може Україна мати велику індустрію?"

Таблиця 7

Використання методик активізації процесу навчання (семінарські та практичні заняття)

Тема навчальної дисципліни	Практичне застосування методик	Методики активізації процесу навчання
1	2	3
Тема 1. Вступ: терміни, концепції, соціально-економічні умови України	Концептуалізація індустріального суспільства. Промисловий переворот	Семінари-дискусії, презентації. Сократівський семінар.
Тема 2. Початок промислового перевороту на українських землях (перша половина XIX ст.)	Вплив промислового перевороту на виробництво, транспорт, видобуток ресурсів	Робота в малих групах, мозкові атаки. Сократівський семінар.
Тема 3. Завершення промислового перевороту у другій половині XIX ст.	Перші промислові центри (Донбас, Юзівка, Харків, Катеринослав, Кривий Ріг). Поява та розвиток промислової буржуазії і робочого класу в Україні.	Семінари-дискусії, презентації. Сократівський семінар.

	Повсякденне життя у заводському середовищі Поява великих механізованих підприємств. Заводи і фабрики в умовах визвольних змагань 1917 – 1921 рр.	
Тема 4. Радянська індустріалізація першої половини XX ст	Труднощі індустріалізації 1920х рр. Причини і умови сталінської індустріалізації. Джерела і пріоритети форсованої індустріалізації. Поява сталінських заводів-гігантів.	Робота в малих групах, мозкові атаки. Сократівський семінар.
Тема 5. Стан великої індустрії в Україні під час Другої Світової війни.	Евакуація індустріальних об'єктів у 1941 – 1942 рр. Повсякденне життя в межах індустріальних об'єктів (у 1930-ті – 1940ві рр.)	Сократівський семінар.
Тема 6. Велика індустрія в умовах командно-адміністративної економіки другої половини XX ст.	Зміни в управлінні важкою промисловістю 1950-х – 1960-х рр. Індустріальний сектор часів «відлиги» та «перебудови»: негативні тенденції і явища.	Робота в малих групах, мозкові атаки, метод Дельфі, комп'ютерна симуляція, метод сценаріїв, презентації. Сократівський семінар.
Тема 7. Стан великої індустрії в Україні 1990-х – 2014 рр.	Трансформація індустріального суспільства України в постіндустріальне: проблемний аспект Повсякденне життя на радянських заводах	Сократівський семінар.

7. Рекомендована література

7.1. Основна

1. Баран В. К., Даниленко В. М. Україна в умовах системної кризи (1946 – 1980 рр.) / В. К. Баран, В. М. Даниленко. – К.: Альтернативи, 1999. – 304 с.
2. Белл Д. Прихід постіндустріального суспільства // Сучасна зарубіжна соціальна філософія / Д. Белл. – К., 1996. – С.194 – 251.
3. Коваль М. В. Україна в Другій світовій і Великій Вітчизняній війнах (1939 – 1945 рр.) / М. В. Коваль. – К.: Альтернативи, 1999. – 336 с.
4. Кульчицький С. В. Україна між двома війнами (1921 – 1939 рр.) / С. В. Кульчицький – К.: Альтернативи, 1999. – 336 с.
5. Лінднер Р. Підприємці і місто в Україні, 1860-1914 рр.: Індустріалізація і соціальна комунікація на Півдні Російської імперії : пер. с нем. / Райнер Лінднер. – К.; Донецьк : Промінь, 2008 . – 491 с.